**Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi**

**1.** Gençlik, yiğitlik, cesaret ve cömertlik teşkilatı anlamına gelir. Herhangi bir mesleği olmayan işsiz gençlere bir meslek öğretme amacı güdülür. İnsanların ahlaklı ve cömert olmaları hedeflenir. Bu yapı içindeki gençler yoksula yardım etmiş ve Allah'ın rızasını kazanmak için mücadele etmişlerdir. Bu da insanların İslam'la tanışmalarında ve Anadolu'nun Müslümanlaşmasında etkili olmuştur.

**Parçada hakkında bilgi verilen teşkilat aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Fetih

B) Ashab-ı Suffe

C) Ahilik

D) Fütüvvet

E) Hilfü'l- Fudûl

**2.** Tasavvufun birçok tanımı yapılmıştır. Bu tanımlardaki ortak noktaların başında nefsi arındırmak ve Allah'a yaklaşmak gelir.

**Buna göre aşağıdaki ayetlerden hangisinin tasavvufun oluşumuna etkisi olmuştur?**

A) "Biz her şeyi bir ölçüye göre indiririz." (Hicr suresi, 21. ayet.)

B) "Nefsini kötülüklerden arındıran kurtuluşa ermiştir." (Şems suresi, 9. ayet.)

C) "Kalemle yazmayı öğretti." (Alak suresi, 4. ayet.)

D) "Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?" (Zümer suresi, 9. ayet.)

E) "Şüphesiz Allah, daima üstündür, çok bağışlayandır." (Fâtır suresi 28. ayet.)

**3.** **Aşağıdakilerden hangisi tasavvufi yorumlardan biri <u>değildir</u>?**

A) Rifailik

B) Kadirilik

C) Maturidilik

D) Yesevilik

E) Mevlevilik

**4.** ). **Müslümanların coğrafya alanında yaptıkları öncü çalışmalarla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?**

A) Belhî 15. yüzyılda Amerika kıtasını gösteren dünya haritası çizmiştir.

B) Piri Reis ve Seydi Ali Reis'in çizdikleri haritalar sonraki coğrafyacılara yol göstermiştir.

C) Uluğ Bey ve Kâtip Çelebi coğrafya alanında kalıcı eserler meydana getirmişlerdir.

D) Pusulanın icadı, el-Avfî'nin 1232 tarihli eserlerinde ele alınmıştır.

E) Evliya Çelebi'nin Seyahatnamesi dönemi ile ilgili kıymetli coğrafi bilgiler verir.

**5.** **Aşağıdakilerden hangisi İslam dininin, bilimsel çalışmalarda gözettiği ahlaki ilkelere uygun işlerden biri <u>değildir</u>?**

A) Mabetlerin varlığını ispat için arkeolojik kazılar yapmak

B) İnsanlığın faydasına olacak bir icat yapmak

C) Yunan filozoflarının hayatlarını incelemek

D)Teknolojik gelişmeleri takip etmek

E) Kitle imha silahları üretmek

**6.** **Aşağıdakilerden hangisi İslam medeniyetinde eğitim ve bilim kurumu olarak işlev görmüş yapılardan biri <u>değildir</u>?**

A) Daru'l-Erkam

B) Daru'l-Hadis

C) Daru'l-Hikme

D) Daru'l-Kurra

E) Daru'n-Nedve

**7.** Ben insanların kusurlarını gören gözümü kör ettim.

Sen de onlara benim gibi iyi gözle bak.

Mevlâna Celaleddin Rumî

**Mevlâna'nın bu şiirinden hareketle aşağıdakilerin hangisine <u>ulaşılamaz</u>?**

A) Mevlâna başkalarının kusurlarını görmeyi terketmiştir.

B) İnsanların hatalarını görmememiz, bağışlayıcı olmamız gerekir.

C) "Yaratılanı hoş gör, Yaratandan ötürü" ifadesiyle benzerlik göstermektedir.

D) Gözümü kör ettim ifadesi mecazi bir anlam taşımaktadır.

E) Başkaları için insanın kendisine zarar vermesi doğru değildir.

**8.** **Hacı Bektaş-ı Veli aşağıdaki tasavvufi akımlardan hangisinin görüşlerini benimseyerek kendi düşüncesini geliştirmiştir?**

A) Yesevilik

B) Kadirilik

C) Rifaîlik

D) Nakşilik

E) Mevlevilik

**9.** **Müslüman âlimlerin tıp alanında yaptıkları çalışmalar ile ilgili aşağıda söylenenlerin hangisi <u>yanlıştır</u>?**

A) İbn Sîna, "el-Kanun fi't-Tıb" adlı eseri yazmıştır.

B) Kan dolaşımı İbnu'n-Nefis tarafından keşfedilmiştir.

C) Ameliyatlarda anestezi ilk defa Müslüman hekimlerce kullanılmıştır.

D) Müslüman bilim adamları ilk kalp naklini gerçekleştirmişlerdir.

E) Fatih Sultan Mehmet'in hocası Akşemseddin bir tıp âlimidir.

**10.** I. Daru'l-Erkam

II. Suffe

III. Mescit

IV. Mektep

V. Daru'l-Kurra

VI. Daru'l-Hadis

**Yukarıda verilen yapılardan hangileri Hz. Muhammed (s.a.v.) zamanında eğitim kurumu olarak işlev görmüştür?**

A) I, II ve III

B) II, III ve IV

C) III, IV ve V

D) IV, V ve VI

E) I, V ve VI

**11.** "Kim Allah'a ve Peygambere itaat ederse, işte onlar, Allah'ın kendilerine nimet verdiği peygamberlerle, sıddıklarla, şehitlerle ve salihlerle (iyi kimselerle) birliktedirler. Bunlar ne güzel arkadaştır." (Nisâ suresi, 69. ayet.)

**Bu ayetten hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine <u>varılamaz</u>?**

A) Allah'a ve peygamberine itaat edenleri, Allah kıyamet gününde mükâfatlandıracaktır.

B) Ahirette peygamberler, şehitler, sıddıklar ve salih kimselerin makamları yüksek olacaktır.

C) Kur'an-ı Kerim Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için yol göstericidir bir kitaptır.

D) Allah'a ve Peygamberine itaat edenler ahirette sevdikleriyle beraber olacaktır.

E) Cennete gidebilmek için Allah'a ve peygamberine itaat etmek şarttır.

**12.**
- Hicri 5. asırdan itibaren başta Bağdat, Semerkant, Mısır ve Konya olmak üzere onlarca merkezde yükseköğretim faaliyetleri yürüten medreseler kurulmuştur.
- Medreselerde Müslüman talebelerin yanında gayrimüslim öğrenciler de eğitim almış; dinî ilimlerle birlikte fen bilimleri de okutulmuştur.

**Bu öncüller medreselerle ilgili aşağıdakilerden hangisinin ispatı için <u>kullanılamaz</u>?**

A) Medreselere önem verildiğinin

B) Öncelikli olarak Anadolu'da geliştiğinin

C) Eğitime önem verildiğinin

D) Fen bilimlerine önem verildiğinin

E) Dinî ilimlere önem verildiğinin

**13.** I. Matematikte 0 (sıfır) ilk defa Müslüman bilim adamlarınca kullanılmıştır.

II. Harezmî logaritmayı geliştirmiş ve sıfırlı ondalık sayıyı bulmuştur.

III. İbnu'l-Heysem ve Hâzinî dört ve beş bilinmeyenli denklemlerin çözümünü bulmuşlardır.

**Müslümanların matematik alanında yaptıkları çalışmalarla ilgi yukarıda söylenenlerden hangileri doğrudur?**

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) I ve III

D) II ve III

E) I, II ve III

**14.** Orta Asya Türklerinin din ve tasavvuf hayatında derin etkiler bırakan, Türkistan'ın piri diye ünlenen mutasavvıf ve şairdir. Buhara'da ünlü âlim Yusuf Hamedanî'den ders almıştır. Kur'an ve sünneti temel alan bir anlayışa sahiptir. Eserlerinde insanların anlayabileceği sade bir dil kullanmıştır. En tanınmış eseri Divan-ı Hikmet adlı kitabıdır.

**Bu parçada sözü edilen mutasavvıf aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yunus Emre

B) Mevlâna

C) Hacı Bayram Veli

D) Ahmed-i Hani

E) Ahmet Yesevi

**15.** I. Rasathaneler astronomik gözlemler yapmak için kurulmuş yapılardır.

II. Tam teşkilatlı ilk büyük rasathane 1259'da kurulan Merâga Rasathanesi'dir.

III. Modern dönemde rasathanelerin yerini tamamen uydular almıştır.

**İslam toplumunda bir eğitim ve bilim merkezi olarak yer almış bulunan rasathaneler ile ilgili ifadelerden hangileri <u>yanlıştır</u>?**

A) Yalnız II

B) Yalnız III

C) I ve II

D) I ve III

E) II ve III

**16.** Asıl adı Numan b. Sabit'tir. İslam'da hukuki düşüncenin ve içtihat anlayışının gelişmesinde önemli payı vardır. Ehl-i sünnet inanç sisteminin oluşmasına zemin hazırlayan âlimlerdendir. En önemli eseri Fıkhu'l-Ekber'dir. Bu eser Osmanlı Medreselerinde uzun yıllar ders kitabı olarak okutulmuştur.

**Bu parçada sözü edilen âlim aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İmam Şâfii

B) İmam Eş'ari

C) İmam Ebu Hanife

D) İmam Maturidi

E) İmam Ahmet b. Hanbel

**17.** Meşhur mutasavvıflardan Hasan Basrî, tasavvuf ehlinin doğru sözlülük, ahde bağlılık, yakınlarla ilişkiyi kesmemek, yoksullara merhamet etmek, gurur ve kibirden arınmışlık, insanlarla iyi geçinme, güzel huy gibi ahlaki faziletlerle tanınabileceğini belirtmiştir.

**Aşağıdaki ayetlerden hangisi Hasan Basrî'nin saydığı ilkelerle doğrudan ilgili <u>değildir</u>?**

A) "İnsanların bizzat kendi işledikleri yüzünden karada ve denizde düzen bozuldu..." (Rum suresi, 41. ayet.)

B) "...Ana babaya, akrabaya, yetimlere, yoksullara, ... iyilik edin..." (Nisâ suresi 36. ayet.)

C) "Bizim ayetlerimize ancak, ... kibirlenmeksizin Rablerine hamd ederek tespih edenler inanırlar." (Secde suresi, 15. ayet.)

D) "Antlaşma yaptığınız zaman, Allah'ın ahdini yerine getirin ve Allah'ı üzerinize şahit tutarak, pekiştirdikten sonra yeminleri bozmayın." Nahl suresi, 91. ayet.)

E) "Sen elbette yüce bir ahlak üzeresin." (Kalem suresi, 4. ayet.)

**18.** "Kim Allah'a ve Peygamber'e itaat ederse, işte onlar, Allah'ın kendilerine nimet verdiği peygamberlerle, sıddıklarla, şehitlerle ve salihlerle (iyi kimselerle) birliktedirler. <u>Bunlar ne güzel arkadaştır.</u>" Nisa Suresi, 69.ayet)

**Aşağıdakilerden hangisi ayette altı çizilen ifadenin kapsamına <u>girmez</u>?**

A) Şehitler

B) Sadıklar

C) Yöneticiler

D) Salihler

E) Nebiler

**19.** Mutasavvıflara göre tasavvufun gayesi; Hakkın rızasını kazanmak için nefsi temizlemek ve güzel ahlak sahibi olmaya çalışmaktır. Sufiler, tasavvufi hayatta ibadet, zikir gibi faaliyetler kadar ahlaki faaliyet ve faziletlerin de önemli bir yeri olduğunu belirtmişlerdir. Tasavvuf döneminin önemli isimlerinden Ebü'l-Hüseyin en-Nûrî'ye (ö. 908) göre, tasavvuf ne birtakım merasimler ne de bir bilgi yığınıdır; tasavvuf yalnızca ahlaktır.

**Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle <u>söylenemez</u>?**

A) Tasavvufun temel gayesi Hakkın rızasını kazanmaktır.

B) Allah'ın rızasını kazanmak güzel ahlaklı olmayı gerektirir.

C) Mutasavvıflar ibadetlere önem vermemişlerdir.

D) Ebü'l-Hüseyin en-Nûrî mutasavvıftır.

E) Tasavvufi düşüncede birtakım merasimlere de yer verilir.

**20.** – - - - - İnsanın, düşünce ve davranışlarıyla olgun bir hâle gelmesi anlamına gelir.

– - - - - İnsanın hataya düşüp utanılacak şeyler yapmasını önleyen, yerinde ve ölçülü davranmasını sağlayan meleke, söz ve davranışlardaki ölçülülük, her hususta haddini bilip sınırı aşmama anlamına gelir.

**Verilen boşluklara sırasıyla gelmesi gereken kavramlar aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sufi - Tövbe

B) İnsan-ı kâmil - Edep

C) Musahip - Cem

D) Abdal - Semah

E) Derviş - Ahlak